

Molí del Mig

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Raval de Mura
Emplaçament: Raval de Mura s/n

Coordenades:

Latitud: 41.70074
Longitud: 1.96605
UTM Est (X): 413970
UTM Nord (Y): 4617067

Classificació

Número de fitxa: 08139-48
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XI-XIX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Restringit
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00037
Autoria de la fitxa: Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dt., 16/01/2007 - 01:00

Descripció

El molí del Mig es troba molt a prop del nucli urbà de Mura, al peu de la carretera que des de Rocafort porta al poble, i al costat de la riera de Nespres. L'edifici ha estat transformat i ampliat en diverses èpoques degut a l'acció dels aiguats principalment; és per això que no es conserven elements medievals, sinó de segles

propers. L'edifici del molí es troba a un nivell inferior al de la carretera, de manera que aquesta queda al nivell de les teulades. És un edifici de planta allargada paral·lel a la riera i format per diferents edificacions que s'han anat afegint al cos inicial que es troba a la part central. La planta baixa de l'edifici alberga les diferents dependències del molí, mentre que al primer pis s'ha habilitat l'habitatge actual, i a l'últim cos hi ha el molí fariner. L'estructura de l'edifici és de pedra amb teulada a doble vessant i finestres petites que s'obren a la riera. Les diferents ampliacions es poden veure clarament, ja que sempre s'afegien davant la porta principal, i en aquestes consta la data de construcció de cada fase. Així, en entrar a l'edifici accedim al primer cos (a la banda de llevant) que va ser realitzat fa uns 30 anys després d'un important aiguat. En aquest espai hi ha diferents objectes utilitzats al molí, així com un corral. La porta que dona accés al següent cos és de llinda horitzontal de pedra i porta gravada la data 1730. Durant molt temps aquesta era la porta principal del molí. Aquest segon cos alberga la premsa que s'utilitzava tant per fer vi com oli, els cups de l'oli situats sota el nivell del paviment en nombre de cinc per tal de fer la decantació de l'oli amb aigua que es pujava de la riera, al costat hi ha una xemeneia on s'escalfava l'aigua per fer aquesta tasca, així com diferents tines del celler. Destaca el paviment que aprofita antigues pedres del molí per enllosar. Des d'aquí s'accedeix al tercer cos a través d'una porta que porta gravada a la fulla de fusta de la porta la data 1711. La porta és adovellada d'arc rebaixat. Aquest cos alberga la maquinària del molí i és segurament el més antic. Aquí hi ha un trull d'oli format per un recipient fondo amb parets de lloses de pedra i la mola al centre. A vegades aquesta mola es substituïa per una més allargada que s'utilitzava per escairar blat de moro. Hi ha també els engranatges que mouen el molí de farina que es troba en el pis superior i que es van aprofitar per moure una dinamo a través de corretges de transmissió que produeixen energia elèctrica per ús de la casa. El molí va ser la primera casa que es va produir energia de Mura. El sistema de politges mou l'escador/trull, ja que l'aigua de la bassa entra al nivell inferior d'aquesta zona. D'aquest espai es passa al quart cos, on hi havia l'habitatge dels moliners. En ell hi ha una campana del foc, una pica, una finestra amb festejadors i diferents estris i objectes de la vida domèstica. Des del cos anterior s'accedeix al primer pis, on hi ha el molí de farina i varies pastadores i altres objectes per la fabricació de pa. El molí conserva en ús la bassa que es troba darrera de la casa, entre aquesta i la carretera, ja que el molí encara es posa en funcionament com a mostra en el museu. També conserva el canal i les diferents comportes que donen pas a l'aigua que s'agafa de la riera de Nespres després de l'antic molí del Melsa. El rodet del molí és de ferro, tot i que anteriorment havia sigut de fusta, i l'aigua que mou aquesta roda torna a sortir a la riera davant la façana principal del molí a través d'un túnel.

Observacions:

La família conserva un arxiu familiar des del segle XI que permet fer el seguiment històric del molí.

Història

El molí del mig és una de les edificacions més antigues de Mura, que ja surt documentada a principis del segle XI. En "l'Spèculo del Monestir de Sant Llorenç del Munt" (inventari de les escriptures de vendes i drets dels monestir) hi ha un document de l'any 1055 on consta una concessió feta per l'Abat del monestir d'una casa amb hort, colomer, molí, trull, terres i vinyes, que es troba al costat del riu Nèspola. Conserven molta documentació en pergami des d'aquesta època, amb la que es podria fer un seguiment històric important del molí.

Bibliografia

BALLBÈ, M.: Aportació històrica de Mura. Les cases de pagès. Mura. 1997. FERRANDO I ROIG, A. (1983). El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un

excursionista. Unió Excursionista de Sabadell. HOMES, M. Mercé (2005). El sindicat remença de l'any 1448. Col·lecció Documents de l'Arxiu Municipal. Ajuntament de Girona.

